

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3^ο ΘΕΜΑ

3α: Η απάντηση στο ερώτημα απαιτεί τον συνδυασμό ιστορικών γνώσεων που προέρχονται τόσο από το σχολικό εγχειρίδιο όσο και από το δοθέν κείμενο (παράθεμα/γραπτή πηγή) και τη σύνθεση ενός ενιαίου κειμένου το οποίο θα παρουσιάζει τις ιδέες του Βολταίρου για τη θρησκεία.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 7, 1. Ο Διαφωτισμός, β. Οι ιδέες και οι φορείς τους, σελίδα 162], οι μαθητές/τριες αναμένεται να αξιοποιήσουν ιστορικές γνώσεις αναφορικά με τις ιδέες του Βολταίρου για τη θρησκεία, που προέρχονται από το ακόλουθο απόσπασμα/εδάφιο:

«Έτσι στρέφονται κατά του θρησκευτικού φανατισμού...κρατική εξουσία.»

Σε συνδυασμό με την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου, οι μαθητές/τριες μπορούν να αξιοποιήσουν συναφείς πληροφορίες/ιστορικές γνώσεις που αντλούνται από τα ακόλουθα αποσπάσματα/εδάφια της γραπτής πηγής (κειμένου 1):

- «Τι είναι η ανεξιθρησκία; Είναι ίδιον του ανθρώπου.»
- «[...] Ας παραβλέπουμε ο ένας του άλλου τις μωρίες- αυτός είναι ο πρώτος νόμος της φύσης.»
- «[...] ο Πέρσης, ο Ινδός, ο Εβραίος, ο Μωαμεθανός, ο Κινέζος, ο Βραχμάνος, ο Ορθόδοξος, ο Καθολικός, [...] εμπορεύονται μεταξύ τους. Όμως ποτέ δεν θα τραβήξει ο ένας στον άλλο μαχαίρι, για να τον πάρει με τη θρησκεία του.»
- «[...] Αν υπήρχε τρόπος να διαλογιστεί κανείς με συνέπεια πάνω στη θρησκεία... θα αντιλαμβανόταν πως όλοι μας έχουμε χρέος να ανεχόμαστε ο ένας τις γνώμες του άλλου, γιατί είμαστε όλοι αδύναμοι, ασυνεπείς, ευμετάβολοι, εκτεθειμένοι σε κάθε λογής πλάνες.»

3β: Η απάντηση στο ερώτημα απαιτεί τον συνδυασμό ιστορικών γνώσεων που προέρχονται τόσο από το σχολικό εγχειρίδιο όσο και από το δοθέν κείμενο (παράθεμα/γραπτή πηγή) και τη σύνθεση ενός ενιαίου κειμένου το οποίο θα παρουσιάζει τις απόψεις του Μοντεσκιέ για την εξουσία, όπως αυτές διατυπώνονται στο βιβλίο του *Το πνεύμα των Νόμων*.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 7, 1. Ο Διαφωτισμός, β. Οι ιδέες και οι φορείς τους, σελίδες 163], οι μαθητές/τριες αναμένεται να αξιοποιήσουν ιστορικές γνώσεις που προέρχονται από το ακόλουθο απόσπασμα/εδάφιο:

«Σημαντικός εκπρόσωπος των πολιτικών ιδεών...αυταρχικής διακυβέρνησης.»

Σε συνδυασμό με την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου, οι μαθητές/τριες μπορούν να αξιοποιήσουν πληροφορίες/ιστορικές γνώσεις από τη γραπτή πηγή (κείμενο 2), αναφορικά με τους κινδύνους που απειλούν τους πολίτες, όταν δεν υπάρχει διάκριση των εξουσιών σε εκτελεστική, νομοθετική, δικαστική και καθιστούν αναγκαία την εφαρμογή των απόψεων του Μοντεσκιέ, επεξηγώντας το νόημα της φράσης του σχολικού εγχειριδίου, σελίδα 163, «[...] με στόχο να αποτρέπεται ο κίνδυνος αυταρχικής διακυβέρνησης.» Ειδικότερα, μπορούν να αξιοποιηθούν αναφορές από τα ακόλουθα αποσπάσματα:

- «Όταν στο ίδιο πρόσωπο ή στο ίδιο κυβερνητικό σώμα βρίσκονται ενωμένες η νομοθετική και η εκτελεστική εξουσία, δεν υπάρχει ελευθερία, γιατί υπάρχει κίνδυνος μήπως ο ηγεμόνας θεσπίσει τυραννικούς νόμους, τους οποίους θα προσπαθήσει να επιβάλει τυραννικά.»
- «Το ίδιο δεν υπάρχει ελευθερία, εάν η δικαστική εξουσία δεν είναι χωρισμένη από τη νομοθετική και τη εκτελεστική. [...] τότε οι πολίτες θα βρίσκονταν στη διάθεση της κάθε αυθαιρεσίας και η ζωή και η ελευθερία τους θα απειλούνταν. »
- [...] Το ίδιο αν η δικαστική εξουσία ήταν ενωμένη με την εκτελεστική, τότε ο δικαστής θα μπορούσε να μεταβάλλεται σε καταπιεστή των πολιτών».